

- สำนักปลัดฯ
- กองคลัง
- กองช่าง
- กองการศึกษา
- กองสาธารณสุข
- กองสวัสดิการฯ

ความที่สุด 3 ต.ค. 2566
ที่ นม ๑๘๑๘ / ๒๑๒๕

ศป.ปล.อ.ขามทะเลสอ
ที่ว่าการอำเภอขามทะเลสอ
ถนนโคกกรวด-โนนไทย นม๓๐๒๘๐

๓) ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง แนวทางการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายน้ำกระเทียมในพื้นที่

เรียน หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงาน ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กำนัน ทุกตำบล และ ผู้ใหญ่บ้าน ทุกหมู่บ้าน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา จำนวน ๑ ฉบับ
ที่ นม ๐๐๓๓.๐๐๔/๙๙๖๙ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๖

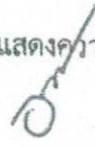
ด้วยจังหวัดนครราชสีมาแจ้งว่า ปัจจุบันได้มีการยกเลิกการกำหนดให้พืชกระเทียมเป็นยาเสพติดให้
โทษในประเภท ๕ เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนาพืชกระเทียมให้เป็นพืชที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ จังหวัดนครราชสีมา
ได้รับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนในพื้นที่ผ่านสายด่วนศูนย์ดำรงธรรม ๑๕๖๗ ว่าได้มีสถานประกอบกิจการที่
จำหน่ายน้ำดื่มใบกระเทียมเกิดขึ้นในพื้นที่เป็นจำนวนมาก มีการส่งเสียงดังรบกวนในเวลากลางคืน ประกอบกับ
ปัจจุบันมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพืชกระเทียมอยู่หลายฉบับ เช่น กฎหมายว่าด้วยผลิตภัณฑ์สมุนไพร กฎหมายว่า
ด้วยอาหาร ซึ่งมีพระราชบัญญัติพืชกระเทียม พ.ศ. ๒๕๖๕ กำกับดูแลเฉพาะการนำเข้าหรือการส่งออกใบกระเทียม
และคุ้มครองสุขภาพของบุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี สตรีมีครรภ์ สตรีให้นมบุตร และบุคคลกลุ่มเสี่ยงอื่นจาก
การบริโภคน้ำกระเทียม

เพื่อเป็นการกำกับสถานประกอบกิจการที่จำหน่ายน้ำดื่มใบกระเทียม ดำเนินกิจการให้เป็นไปตาม
ระเบียบกฎหมาย เพื่อการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม และเพื่อคุ้มครองสุขภาพของบุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า
สิบแปดปี สตรีมีครรภ์ สตรีให้นมบุตร และบุคคลกลุ่มเสี่ยงอื่นจากการบริโภคน้ำกระเทียม จึงขอให้ ส่วนราชการ
หน่วยงาน สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ทุกตำบล ผู้ใหญ่บ้าน ทุกหมู่บ้าน ดำเนินการบูรณาการ
สร้างการรับรู้ แนะนำแก่ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติพืชกระเทียม พ.ศ. ๒๕๖๕
และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประโยชน์และโทษจากการบริโภค
น้ำกระเทียมแก่เด็กและเยาวชน รวมถึงถึงบุคคลกลุ่มเสี่ยงอื่นอย่างทั่วถึง รายละเอียดปรากฏตาม QR Code ท้ายหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอรรณ มีไหม)
นายอำเภอขามทะเลสอ

ที่ทำการปกครองอำเภอ
ฝ่ายความมั่นคง

โทร ๐ - ๔๔๓๓ - ๓๒๖๖ โทรสาร ๐ - ๔๔๓๙ - ๗๑๘๘

ที่ นม ๐๐๓๓.๐๐๔/ ๙๙๖๙

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา
๒๕๕ ม. ๑๑ ต.โคกกรวด นม ๓๐๒๘๐

๒๐ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ตอบข้อหารือแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการจำหน่ายน้ำดื่มกระเทียม

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัดนครราชสีมา

อ้างถึง หนังสือศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา ที่ ศอ.ปส.จ.นม./๑๘๑ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒	จำนวน ๑ ฉบับ
	๒. พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒	จำนวน ๑ ฉบับ
	๓. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่	จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัดนครราชสีมา มีข้อหารือแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการจำหน่ายน้ำดื่มกระเทียม กรณีพบว่าพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ได้มีการจำหน่ายน้ำดื่มใบกระเทียมในร้านค้า ร้านอาหาร สถานประกอบการ (ร้านค้าแฟ้) และในทางสาธารณะกันอย่างแพร่หลาย และมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้น อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพและความสงบเรียบร้อยในพื้นที่นั้น

เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติและบังคับใช้ให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา จึงตอบข้อหารือแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการจำหน่ายน้ำดื่มกระเทียม ภายใต้กฎหมายที่อยู่ในการกำกับดูแลของกระทรวงสาธารณสุข โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. กรณีที่สถานประกอบการจำหน่ายน้ำกระเทียมในเชิงพาณิชย์ (ร้านค้าแฟ้) โดยการนึ่งต้ม มีลักษณะทั้งที่บรรจุขวดหรือบรรจุภัณฑ์อื่น ปิดทึบการหลังเวลา ๒๔.๐๐ น. มีความผิดตามมาตรา ๖(๘) แห่งพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือไม่อย่างไร

๑.๑ น้ำดื่มกระเทียมภายใต้ พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ การผลิตผลิตภัณฑ์น้ำดื่มใบพืชกระเทียม ที่มีฉลากหรือการโฆษณา แสดงวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัด รักษา บรรเทาความเจ็บป่วยหรือเพื่อเกิดผลต่อสุขภาพหรือการทำงานของร่างกายให้ดีขึ้น เสริมสร้างโครงสร้างหรือการทำงานของร่างกายหรือลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรค จัดเป็น "ผลิตภัณฑ์สมุนไพร" แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่าน้ำดื่มใบพืชกระเทียมนั้น ไม่มีฉลากหรือไม่มีการโฆษณาที่แสดงวัตถุประสงค์ดังกล่าว โดยข้อเท็จจริงน้ำดื่มใบพืชกระเทียมมีสารประกอบสำคัญเป็นสารในกลุ่มแอลคาลอยด์ (Alkaloids) โดยสารหลักที่พบ ได้แก่ ไมทรากินิน (Mitragynine) และอนุพันธ์ เช่น เซเวนไฮดรอกซี-ไมทรากินิน (๗-hydroxy mitragynine) ซึ่งมีผลต่อระบบประสาทส่วนกลาง ทำให้ผู้ใช้รู้สึกกระปรี้กระเปร่า ระวังความเจ็บปวด จึงเข้าข่ายนิยามคำว่า "ผลิตภัณฑ์สมุนไพร" ตามมาตรา ๔ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ เช่นกัน เว้นแต่ผลิตภัณฑ์น้ำดื่มใบพืชกระเทียมนั้นได้รับอนุญาตเป็นผลิตภัณฑ์ภายใต้พระราชบัญญัติอาหารหรือผลิตภัณฑ์สุขภาพอื่น ซึ่งต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขการรับขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์นั้น

ผู้ที่ประสงค์จะผลิตเพื่อขายผลิตภัณฑ์ดังกล่าวต้องมาดำเนินการขอรับใบอนุญาตผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร และในกรณีที่ผลิตน้ำดื่มใบพืชกระเทียมเพื่อขายต้องได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรจากผู้อนุญาตเสียก่อน และเมื่อได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรแล้ว จึงผลิตหรือนำเข้าเพื่อขายได้ ตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ และผู้ประสงค์จะขายผลิตภัณฑ์น้ำดื่มใบพืชกระเทียมที่ขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรต้องจำหน่ายในสถานที่ที่ได้รับใบอนุญาตขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร หรือร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยาจากกระทรวงสาธารณสุข /และต้องมี...

และต้องมีผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ (เภสัชกร แพทย์แผนไทย สาขาเภสัชกรรมไทย) เป็นผู้ควบคุมสถานที่ผลิตและสถานที่จำหน่าย หากพบการผลิตหรือขายผลิตภัณฑ์น้ำต้มใบพืชกระท่อมโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

๑.๑.๑ ความผิดตามมาตรา ๙๑ ผ่าฝืนตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง ผลิตหรือขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑.๑.๒ ความผิดตามมาตรา ๑๐๖ ผ่าฝืนตามมาตรา ๕๘ (๔) ผลิตหรือขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีได้ขึ้นทะเบียนตำรับ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ทั้งนี้ กรณี ๑.๑ ไม่รวมถึงการนำน้ำต้มใบพืชกระท่อมมาปรุงหรือผสมกับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา วัตถุอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย ซึ่งเข้าข่ายความผิดตามพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท และความผิดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา วัตถุอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย ซึ่งต้องพิจารณาเป็นรายกรณี

๑.๒ ผลิตภัณฑ์กระท่อมภายใต้พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๒ ปัจจุบันแนวทางการอนุญาตผลิตภัณฑ์อาหารที่มีพืชกระท่อมเป็นส่วนประกอบ ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๒ ประชาชนสามารถยื่นขออนุญาตผลิตอาหารที่มีพืชกระท่อมเป็นส่วนประกอบ ได้เฉพาะประเภทผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเท่านั้น เนื่องจากสามารถควบคุมปริมาณการบริโภคได้ และมีการกำหนดให้มีการแสดงคำเตือนเพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความระมัดระวังในการเลือกซื้อหรือบริโภคเพื่อให้เกิดความปลอดภัย หากต้องการผลิตนำเข้า หรือจำหน่ายอาหารที่มีพืชกระท่อมเป็นส่วนประกอบ ประเภทอื่นๆ จะต้องผ่านการประเมินความปลอดภัยของอาหาร และส่งมอบฉลากให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ตรวจสอบฉลากก่อนนำไปใช้ ตามเงื่อนไขของประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓๙๖) พ.ศ. ๒๕๕๙ เรื่อง อาหาร ใหม่ (Novel food) ก่อนผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖(๘) ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๒ กรณีกำหนดอาหารที่ห้ามผลิต นำเข้า หรือจำหน่าย กำหนดโทษตามมาตรา ๕๐ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๖ เดือน ถึง ๒ ปี และปรับตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐,๐๐๐ บาท

๒. กรณีร้านค้าที่เปิดจำหน่ายในทางสาธารณะ หรือร้านค้าทั่วไป มีลักษณะทั้งที่บรรจุขวดหรือบรรจุภัณฑ์อื่น เป็นความผิดตามมาตรา ๖(๘) แห่งพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร

๒.๑ ผู้ที่ประสงค์จะผลิตเพื่อขายผลิตภัณฑ์ดังกล่าวต้องมาดำเนินการขอรับใบอนุญาตผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร และในกรณีที่ผลิตน้ำต้มใบพืชกระท่อมเพื่อขายต้องได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรจากผู้อนุญาตเสียก่อน และเมื่อได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรแล้วจึงผลิตหรือนำเข้าเพื่อขายได้ ตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ และผู้ประสงค์จะขายผลิตภัณฑ์น้ำต้มใบพืชกระท่อมที่ขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรต้องจำหน่ายในสถานที่ที่ได้รับใบอนุญาตขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร หรือร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยาจากกระทรวงสาธารณสุข และต้องมีผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ (เภสัชกร แพทย์แผนไทย สาขาเภสัชกรรมไทย) เป็นผู้ควบคุมสถานที่ผลิตและสถานที่จำหน่ายหากพบการผลิตหรือขายผลิตภัณฑ์น้ำต้มใบพืชกระท่อมโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

๒.๑.๑ ความผิดตามมาตรา ๙๑ ผ่าฝืนตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง ผลิตหรือขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒.๑.๒ ความผิดตามมาตรา ๑๐๖ ผ่าฝืนตามมาตรา ๕๘ (๔) ผลิตหรือขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีได้ขึ้นทะเบียนตำรับ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

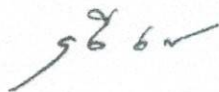
ทั้งนี้ กรณี ๒.๑ ไม่รวมถึงการนำน้ำต้มใบพืชกระท่อมมาปรุงหรือผสมกับยาเสพติดให้โทษ หรือวัตถุออกฤทธิ์ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา วัตถุอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย ซึ่งเข้าข่ายความผิดตามพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษ ปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท และความผิดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา วัตถุอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย ซึ่งต้องพิจารณาเป็นรายกรณี

๒.๒ ผลิตภัณฑ์กระท่อมภายใต้พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๒ ปัจจุบันแนวทางการอนุญาตผลิตภัณฑ์อาหารที่มีพืชกระท่อมเป็นส่วนประกอบ ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๒ ประชาชนสามารถยื่นขออนุญาตผลิตอาหารที่มีพืชกระท่อมเป็นส่วนประกอบ ได้เฉพาะประเภทผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร เท่านั้น เนื่องด้วยสามารถควบคุมปริมาณการบริโภคได้ และมีการกำหนดให้มีการแสดงคำเตือนให้ผู้บริโภคเกิดความระมัดระวังในการเลือกซื้อหรือบริโภคเพื่อให้เกิดความปลอดภัย หากต้องการผลิต นำเข้า หรือจำหน่ายอาหารที่มีพืชกระท่อมเป็นส่วนประกอบ ประเภทอื่นๆ จะต้องผ่านการประเมินความปลอดภัยของอาหาร และส่งมอบฉลากให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ตรวจสอบฉลากก่อนนำไปใช้ ตามเงื่อนไขของประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓๔๖) พ.ศ. ๒๕๕๙ เรื่อง อาหาร ใหม่ (Novel food) ก่อนผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖(๘) ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๒ กรณีกำหนดอาหารที่ห้ามผลิต นำเข้า หรือจำหน่าย กำหนดโทษตามมาตรา ๕๐ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๖ เดือน ถึง ๒ ปี และปรับตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐,๐๐๐ บาท

๓. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานผู้มีอำนาจบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. ๒๕๖๕ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุทธี เรืองสุพันธุ์)

ภัสสรเชี่ยวชาญ (ด้านเภสัชสาธารณสุข)

ปฏิบัติราชการแทน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา

กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข

โทร. ๐ ๔๔๔๖ ๕๐๑๐ - ๔ ต่อ ๑๐๕, ๑๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๔๖ ๕๐๒๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban-nma@moph.go.th

ชื่อสค์ย สามัคคี มีวินัย

องค์กรแห่งการเรียนรู้ มุ่งผลสัมฤทธิ์ จิตบริการ ทำงานเป็นทีม แบบอย่างที่ดีด้านสุขภาพ

๕๕๕ ปี เมืองนครราชสีมา

555th Anniversary of Nakhon Ratchasima

๑๔ มีนาคม ๒๕๖๖